

[Svend Auken]

benraslen og dårligt gennemtænkt anerkendelsespolitik, så ville tragedien i Bosnien have været i det mindste forebygget på en langt mere effektiv måde, end det er sket.

Effektive økonomiske og politiske sanktioner – i givet fald også imod nabostater, der forbyder sig mod sanktionerne – vil have en stor effekt, formentlig ikke mindst på landene i Central- og Østeuropa. I henseende til sanktioner af denne karakter har EF alle forudsætninger for at kunne blive en vigtig faktor. EF vil ved fredelig løsning af konflikter have både en stok i form af sanktioner og en gulerod i form af økonomisk bistand, økonomiske samarbejdsaftaler og politisk integration. Det er imidlertid vigtigt, at en sådan civil sanktionspolitik så vidt muligt iværksættes efter en række internationalt vedtagne spilleregler og helst med mandat fra globale organisationer, først og fremmest fra FN, og så vidt muligt under international kontrol.

FN er mere vigtig end nogen sinde, og derfor bør løsningen af FN's problemer have høj prioritet. Ikke mindst må de rige lande, der skylder FN milliardbeløb, betale, hvad de skylder. USA's kæmpegæld er skandaløs. Man må håbe på, at Bill Clinton vil finde udvej for en hurtig betaling. Men de øvrige debitorer bør også udsættes for et massivt pres.

Socialdemokratiet kan støtte alle planer om effektive organisationer for nødhjælp og fredsbevarende organisationer og aktioner, og vi har selv formuleret forslaget om et miljø sikkerhedsråd.

CSCE-processen er heldigvis ikke gået i stå. Helsinki-mødet havde flere gode vedtagelser. CSCE kan herefter virke som entreprenør for FN og eventuelt trække på f.eks. NATO som underentreprenør. Det er også glædeligt, at man er gået i gang med udvikling af særlige CSCE-mekanismer til løsning af konflikter. Vi er også glade for beslutningerne om et forum for sikkerhedssamarbejde og en højkommisær for nationale mindretal.

Både i NATO og i CSCE er USA med; det er i Danmarks interesse. Og derfor er det meget betydningsfuldt, hvis Clinton-administrationen kunne vise sig mere fordomsfri og initiativrig over for opbygningen af en ny sikkerhedsarkitektur i Europa, og det tror jeg i øvrigt den vil. Jeg synes, der er grund til at nære stor tillid til den nyvalgte præsident. På den bag-

grund venter der det danske EF-formandskab mange spændende udfordringer. En af de vigtigste er netop EF's dialog med Clintons Washington om styrkelse af FN og CSCE.

Socialdemokratiet tillægger EF stor udenrigspolitisk betydning og ønsker fuld dansk deltagelse – også sikkerhedspolitisk – i samarbejdet mellem EF-landene. Men vi er modstander af, at EF via Vestunionen udvikler sig til en egentlig militær union med egne styrker.

Må jeg sammenfatte: Den internationale situation er blevet lettet for kommunismens diktatur og trussel, og det er godt. Men desværre er kaos fulgt efter kommunismens fald med mange nye og svage stater, blodige borgerkrige og gigantiske økonomiske, sociale, miljømæssige og humanitære problemer, samtidig med at Vestens handlekraft og offervilje synes lammet. Der er noget, der kan gøres, og der er endnu mere, der burde gøres. Dansk udenrigspolitik står over for helt nye og svære udfordringer. Overalt, hvor vi er med, bør vi gøre en aktiv indsats præget af vore idealer om demokrati, om solidaritet, om sikkerhed.

Jeg skal slutte med på vegne af samtlige ordførere at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer, at der i lyset af den konfliktpregede udvikling efter afslutningen af den kolde krig er brug for en styrkelse af det internationale samarbejde og Danmarks deltagelse heri.

Danmark har en særlig vigtig opgave som EF-formandsland i første halvdel af 1993.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til i januar 1993 at give Folketinget en redegørelse om det politiske samarbejde i EF (EPS) under det danske formandskab.

Folketinget opfordrer tillige regeringen til at udarbejde en bredere redegørelse for principper og perspektiver i dansk udenrigspolitik efter afslutningen af den kolde krig. Der tænkes på nye udfordringer vedrørende »fælles sikkerhed«, økonomisk udvikling og solidaritet, respekt for menneskerettighederne og Østeuropas inddragelse i den europæiske integration.

Denne redegørelse bør foreligge inden udgangen af april måned 1993.

Herefter går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 8)